Kerteminde Kommune

Sammen om et meningsfuldt liv

Lige muligheder • realistiske skridt • fælles ansvar

Kerteminde Kommunes handicappolitik

2027 - 2030

AI generet billede af havnekajen Kerteminde by efter Kerteminde Kommunes eget foto. Alle personer er AI generet.

Sammen om et meningsfuldt liv
Lige muligheder - realistiske skridt - fælles ansvar

Indledning

Mennesker er forskellige. Vi har forskellige ønsker, drømme, ressourcer og behov, og et meningsfuldt liv ser ikke ens ud for alle. For nogle skabes mening gennem uddannelse eller beskæftigelse, for andre gennem nære relationer, fritidsliv eller muligheden for at mestre hverdagen med den rette støtte.

I Kerteminde Kommune tror vi på, at fællesskaber er en vigtig del af et meningsfuldt liv. Fællesskaber skaber trivsel, udvikling og livskvalitet, og alle skal have mulighed for at være en del af dem og bidrage til dem.

Kerteminde Kommunes handicappolitik tager udgangspunkt i, at alle mennesker skal have mulighed for at leve et liv på egne præmisser. Derfor vil Kerteminde Kommune være en kommune, hvor mennesker med handicap har mulighed for at leve et selvstændigt liv og deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

Handicappolitikken handler ikke om én løsning, der passer til alle, men om at skabe gode rammer for deltagelse og selvbestemmelse gennem hele livet.

Med handicappolitikken sætter vi retning for den fortsatte udvikling på handicapområdet i Kerteminde Kommune. Politikken bygger på både ambitioner og realisme og beskriver de værdier og principper, der skal være fælles omdrejningspunkt for dialog, samarbejde og udvikling.

Vi tror på, at de bedste løsninger skabes i dialog og samarbejde med de mennesker, det handler om. Derfor lægger vi vægt på tidlig, tilgængelig og meningsfuld inddragelse af borgere med handicap og deres repræsentanter.

Værdier vi bygger på

Handicappolitikken tager afsæt i FN's Handicapkonvention, hvor det grundlæggende princip er, at mennesker med handicap skal have mulighed for at deltage i samfundslivet på lige fod med andre og have indflydelse på eget liv. Konventionen bygger blandt andet på principperne om værdighed, selvbestemmelse, ikke-diskrimination, deltagelse, tilgængelighed og lige muligheder og udgør et vigtigt afsæt for kommunens arbejde på handicapområdet.

Kommunens indsats tager udgangspunkt i de danske handicappolitiske grundprincipper om ligebehandling, kompensation, sektoransvarlighed og solidaritet. Samtidig lægges der vægt på retssikkerhed, herunder borgerinddragelse, gennemsigtighed og korrekt sagsbehandling.

Ligebehandling: Mennesker med handicap skal have lige muligheder for at deltage i samfundslivet og realisere deres potentiale. Ligebehandling forudsætter ikke nødvendigvis ens behandling, men kan kræve forskellige løsninger for at skabe lige muligheder.

Kompensation: Samfundet skal så vidt muligt søge at afhjælpe eller begrænse følgerne af en funktionsnedsættelse, så mennesker med handicap kan deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

Sektoransvar: Kommunens afdelinger har ansvar for, at tilbud, informationer og service er tilgængelige og inkluderende.

Solidaritet: Støtte og kompensation på handicapområdet finansieres som en fælles samfundsopgave.

I Kerteminde Kommune møder vi mennesker med en relationel tilgang, nysgerrighed og respekt for borgeres, pårørendes og samarbejdspartneres perspektiver. Vi tror på, at de bedste løsninger skabes i dialog og samarbejde med de mennesker, det handler om.

Vi arbejder ud fra værdier som:

- Mennesket kommer før funktionsnedsættelsen.
- Den enkelte er ekspert i sit eget liv og skal mødes med respekt, forståelig kommunikation og reel medinddragelse.
- Lige muligheder betyder ikke altid det samme tilbud til alle. Den enkeltes ønsker, ressourcer og potentialer er en vigtig del af grundlaget for samarbejdet.
- Pårørende og netværk kan være en vigtig ressource og samarbejdspartner, og deres erfaringer og perspektiver kan bidrage til at skabe bedre løsninger omkring den enkelte.
- Børn og unge inddrages og høres på en måde, der tager hensyn til deres alder, udvikling og forudsætninger.

Sådan arbejder vi sammen

Vi tror på, at det enkelte menneske er ekspert i sit eget liv. Derfor tager vi udgangspunkt i håb, ønsker, ressourcer, erfaringer og muligheder og arbejder sammen om det, der er vigtigt for den enkelte.

Vi arbejder for, at information og kommunikation er tilgængelig og forståelig for de mennesker, den er rettet mod.

Et godt samarbejde bygger på dialog, tillid og respekt. Det er vigtigt, at vi er åbne om muligheder, ansvar og rammer og møder hinanden med respekt for forskellige perspektiver og roller.

Handicappolitikken er et fælles ansvar på tværs af kommunen. Vi ser på hele borgerens livssituation og arbejder på tværs af fagområder for at skabe sammenhængende løsninger. Samtidig rækker vi ud mod pårørende, det nære netværk og det omgivende civilsamfund som vigtige medspillere.

Vi arbejder med tidlig, tilgængelig og meningsfuld inddragelse af borgere med handicap og deres repræsentanter. Samtidig har vi fokus på at skabe løsninger, som så vidt muligt kan bruges af så mange som muligt.

Vi tilpasser løbende indsatser og støtte og baserer vores arbejde på dokumenteret faglig viden og erfaringer, der skaber reel værdi i hverdagen.

Fokusområder

For at mindske barrierer og styrke mulighederne for deltagelse peger handicappolitikken på en række fokusområder, som vi ønsker at have særlig opmærksomhed på i de kommende år.

Fokusområderne er udvalgt på baggrund af dialog og fælles refleksioner på en workshop med deltagelse af Handicaprådet, Seniorrådet samt medarbejdere og ledere fra forskellige fagområder i kommunen. De afspejler de temaer, som vi i fællesskab ser som særligt vigtige at arbejde med.

Fokusområderne skal være et fælles afsæt for medarbejdere, ledere og politikere på tværs af kommunen. De sætter retning for vores arbejde og hjælper os med at omsætte politikkens værdier og principper til praksis.

Tilgængelighed

Tilgængelighed er en forudsætning for at kunne deltage i samfundslivet på lige fod med andre. Når barrierer mindskes, styrkes mulighederne for at få hverdagen til at fungere og for deltagelse i fællesskaber og aktiviteter.

Mennesker har forskellige forudsætninger, behov og måder at deltage på. Derfor handler tilgængelighed ikke kun om fysiske rammer, men også om adgang til information, kommunikation, læring og de aktiviteter, der giver værdi i hverdagen. Det kan for eksempel være en øget bevidsthed om sprogbrug, skiltning, lys og lyd, udformning af digitale løsninger og mulighed for at komme til og fra aktiviteter.

Når der tages højde for forskellighed tidligt i udviklingen af løsninger, får flere mulighed for at deltage og bidrage, samtidig med at behovet for efterfølgende tilpasninger mindskes.

Det vil vi blandt andet gøre ved at:

- Prioritere, at forskellige behov og forudsætninger tænkes ind fra starten i udviklingen af kommunens bygninger, byrum, natur- og fritidsområder samt tilbud og aktiviteter.
- Have fokus på tilgængelige løsninger, der understøtter deltagelse i hverdagsliv, fællesskaber og aktiviteter gennem hele livet.
- Anvende velfærdsteknologiske og digitale redskaber, der understøtter selvstændighed, mobilitet og deltagelse.
- Inddrage Handicaprådet, Seniorrådet og andre relevante aktører i arbejdet med at udvikle og prioritere tilgængelige løsninger.

Fællesskaber, netværk og deltagelse

Mennesker har behov for at høre til og være en del af noget, der giver mening. Deltagelse i fællesskaber og samfundsliv har betydning for trivsel, livskvalitet og oplevelsen af at være en aktiv del af samfundet.

Fællesskaber kan se forskellige ud og opstå mange steder i livet. Det kan være i familien, blandt venner, i foreninger, interessefællesskaber, digitale netværk, på arbejdspladsen, i uddannelse eller i lokalsamfundet. Deltagelse er både et mål i sig selv og en beskyttelse mod ensomhed og mistrivsel.

Vi tror på, at alle mennesker har ressourcer og noget at bidrage med, og at stærke fællesskaber skabes i mødet mellem mennesker. Det er vigtigt, at der er plads til forskellighed, og at flere oplever at kunne deltage og bidrage i fællesskaber, der giver mening for dem.

Kommunen kan ikke bestemme, hvilke relationer mennesker skal have, men kan bidrage til at skabe rammer og mindske barriere, så flere får mulighed for at deltage i fællesskaber og skabe relationer.

Det vil vi blandt andet gøre ved at:

- Styrke samarbejdet med kultur- og fritidstilbud samt frivillige og demokratiske fællesskaber om inkluderende og tilgængelige fællesskaber og aktiviteter, så flere får mulighed for at deltage.

- Understøtte netværk og relationer omkring den enkelte og anerkende, at opbakning, fællesskab og hjælp kan komme fra familie, venner, digitale fællesskaber, frivillige og andre vigtige relationer.

- Understøtte adgang til viden og rådgivning om inklusion, så flere fællesskaber, organisationer, uddannelsesinstitutioner, arbejdspladser og frivillige aktører får bedre forudsætninger for at skabe deltagelsesmuligheder for alle.

- Understøtte brobygning til fællesskaber og aktiviteter, så flere får mulighed for at afprøve nye fællesskaber og opbygge tryghed ved deltagelse.

- Udvikle partnerskaber, der understøtter deltagelse og nye veje ind i uddannelse, beskæftigelse og samfundsliv.

Sundhed, trivsel og hverdagsliv

Fysisk, mental og social trivsel er forudsætninger for at kunne leve det liv, man ønsker. Mennesker har forskellige forudsætninger, behov og ønsker.

Mennesker med handicap kan møde både helbredsmæssige og praktiske barrierer. Derfor er det vigtigt at se fysisk sundhed, psykisk trivsel, hverdagsliv og sociale forhold i sammenhæng.

Et godt hverdagsliv skabes i samspillet mellem trygge rammer, den rette støtte og muligheden for personlig udvikling. Derfor er vi nysgerrige på det, der har betydning for den enkelte, og arbejder sammen om at finde løsninger, der giver mening i hverdagen og understøtter muligheden for at leve et meningsfuldt liv på egne præmisser. Ved at sætte tidligt ind og tilpasse støtten til den enkeltes situation forebygger vi mistrivsel og skaber bedre rammer for et godt hverdagsliv.

Det vil vi blandt andet gøre ved at:

- Arbejde for mere lighed i sundhed ved at tilpasse indsatser og tilbud til den enkeltes forudsætninger og livssituation og have fokus på, at sundheds- og forebyggelsestilbud opleves tilgængelige for mennesker med forskellige behov.

- Have fokus på tidlig støtte til børn, unge og familier, så trivsel, udvikling, relationer og deltagelse i fællesskaber styrkes, og risikoen for mistrivsel og ensomhed mindskes.

- Have lettilgængelige og forebyggende tilbud til voksne med psykisk mistrivsel og psykisk sygdom.

- Styrke opmærksomheden på mennesker med usynlige handicap og tidlige tegn på mistrivsel samt have fokus på at nå mennesker, som ikke selv opsøger støtte, tilbud eller fællesskaber.

Beskæftigelse og uddannelse

Uddannelse og beskæftigelse er for mange mennesker en vigtig del af et meningsfuldt liv. Det giver mulighed for at lære, udvikle sig og være en del af et fællesskab – og for at bringe kompetencer og interesser i spil.

Uddannelse og arbejde kan samtidig bidrage til identitet, fællesskab og deltagelse i samfundslivet.

Alle har ressourcer at byde ind med, men vejen til uddannelse, beskæftigelse og arbejdsfællesskaber ser forskellig ud. Mulighederne hænger tæt sammen med de rammer og den støtte, der gør det muligt at få hverdagen til at fungere.

Derfor tager vi udgangspunkt i den enkeltes interesser, ressourcer og potentialer og arbejder for at skabe forskellige veje til uddannelse, beskæftigelse og deltagelse.

Det vil vi blandt andet gøre ved at:

- Arbejde målrettet for, at flere borgere med handicap kan gennemføre uddannelse, opnå beskæftigelse eller blive en del af et arbejdsfællesskab, blandt andet ved at understøtte kendskabet til relevante handicapkompenserende ordninger og fleksible muligheder for deltagelse.

- Skabe gode og sammenhængende overgange mellem skole, uddannelse og beskæftigelse samt understøtte overgangen til voksenlivet.

- Udvikle stærke samarbejder og partnerskaber med virksomheder, uddannelsesinstitutioner, civilsamfund og andre aktører for at skabe flere veje til uddannelse, beskæftigelse og arbejdsfællesskaber.

- Gå forrest som kommunal arbejdsplads og arbejde for at skabe plads til diversitet og fleksible rammer.

Tværfaglighed og sammenhæng i forløb

Mennesker med handicap er ofte i berøring med flere dele af kommunen og andre samarbejdspartnere gennem livet. Det kan være i forbindelse med dagtilbud, skole, uddannelse, beskæftigelse, sundhed, bolig eller fritidsliv.

Behov og livssituation kan ændre sig gennem livet. Overgange mellem forskellige livsfaser og tilbud kan være særligt betydningsfulde.

I Kerteminde Kommune tager vi udgangspunkt i borgerens situation og det, der er vigtigt for den enkelte. Vi er nysgerrige på borgerens perspektiver, ønsker og mål for fremtiden og arbejder på tværs af fagområder for at skabe løsninger, der giver mening i hverdagen.

Samtidig har vi fokus på åben dialog, gennemsigtighed og den nødvendige faglighed, så borgeren oplever et oplyst grundlag for beslutninger om eget liv. Det er vigtigt, at borgeren oplever klarhed om aftaler, ansvar og næste skridt i forløbet.

Det vil vi blandt andet gøre ved at:

- Have fokus på tværfaglig koordinering på tværs af kommunens fagområder med afsæt i den enkeltes ønsker, behov og livssituation, så roller, ansvar og samarbejde omkring forløbet opleves tydeligt.

- Have særligt fokus på gode og sammenhængende overgange gennem livet, så den enkelte oplever sammenhæng og kontinuitet. Det gælder blandt andet overgange fra barn til voksen og mellem sundhedsvæsen og kommune, hvor tidlig planlægning kan have stor betydning.

- Understøtte åben dialog, tydelig og forståelig kommunikation samt gennemsigtighed i beslutninger, planer og forløb.

- Bringe specialiseret faglig viden i spil, når opgavens kompleksitet kræver det.

Dialog, læring og opfølgning

Handicappolitikken skal være et aktivt redskab, der understøtter udviklingen på handicapområdet i Kerteminde Kommune. Opfølgning handler derfor ikke kun om at følge udviklingen, men også om løbende dialog, læring og fælles refleksion over, hvordan politikkens værdier og fokusområder omsættes i praksis. Politikken får kun værdi, hvis borgere kan se, hvad der sker, og hvis kommunen lærer af både gode erfaringer og fejl.

Politikere, ledere, medarbejdere, Handicaprådet og øvrige samarbejdspartnere har alle en vigtig rolle i arbejdet med at realisere handicappolitikken. Derfor ønsker vi løbende at drøfte erfaringer, udfordringer og muligheder på tværs af kommunen samt med borgere, pårørende og relevante samarbejdspartnere.

Handicappolitikken er et fælles ansvar på tværs af kommunen. Derfor er det vigtigt, at ledere og medarbejdere løbende forholder sig til, hvordan politikkens værdier og fokusområder kan understøtte udviklingen af indsatser, tilbud og samarbejder på de enkelte fagområder.

Dialog, læring og opfølgning skal bidrage til at omsætte politikken til handling og understøtte den fortsatte udvikling af handicapområdet.

Dette understøtter vi blandt andet ved at:

- Drøfte handicappolitikken mindst én gang årligt i Handicaprådet som afsæt for fagudvalgets drøftelse af udviklingen på handicapområdet, herunder eventuelle udviklingsmuligheder, prioriteringer eller indsatsområder.

- Præsentere og drøfte handicappolitikken i relevante lederfora med fokus på, hvordan politikkens værdier og fokusområder kan omsættes i de enkelte fagområder.

- Afholde et dialogmøde om udviklingen på handicapområdet mindst én gang i hver byrådsperiode som afsæt for en efterfølgende politisk drøftelse af erfaringer, udfordringer og udviklingsmuligheder på området.

- Have en ambition om, at handicap- og tilgængelighedsperspektiver tænkes ind på lige fod med andre væsentlige konsekvenser ved udvikling af kommunens politikker, indsatser og tilbud.

- Have en fælles forventning om, at ledere og medarbejdere kender handicappolitikken og omsætter dens værdier og fokusområder i deres daglige arbejde og i mødet med borgerne.